

Svijetu nužno treba nova financijska arhitektura—i Nova paradigma razmišljanja

Sa zadnjeg sastanka ministara financija G20 u Čengduu, Kina 23.-24. srpnja 2016. Na sastanku su se ministri i guverneri složili da se globalni ekonomski oporavak nastavlja no ostaje slabiji od željenog, dok rizik smanjenja je i dalje ustrajan. [g20.org]

Predsjednik Kine Xi Jinping jasno je rekao da namjerava fokus dolazećeg samita vođa država G20 u Hangžuu bude hitna nužnost nove globalne financijske i ekonomske arhitekture. Ustvari, cjelokupna dinamika svijeta već se premjestila na Aziju, gdje se poduzimaju krupni koraci postavljanja te nove financijske arhitekture na njeno pravo mjesto. Službeni mediji Kine, u kojima sudjeluju i glavni ruski analitičari, sasvim jasno tvrde da svaki takav novi i izvedivi sustav mora uključiti SAD – a to znači da SAD moraju na koncu napustiti svoju zabludu da oni upravljaju unipolarnim svijetom koji više ne postoji i nikad inače nije smio postojati.

Veoma pronicljiv poziv Andreja Kortunova, generalnog direktora *Ruskog vijeća za međunarodne poslove*, [pojavi se u utorak u Xinhua-i](#), u kojem opominje „što se duže te reforme odgađaju, veći je rizik nove krize i nestabilnosti svjetske ekonomije“. Veoma je prošireno vjerovanje da je Europa na samom rubu financijske eksplozije s veoma teškim globalnim posljedicama. *The Economist* u svojoj naslovnici „Noćna mora na Glavnoj ulici“ u izdanju za 20.-26. kolovoza upozorava na eksploziju tržišta nekretnina SADa u vrijednosti od \$26 bilijuna, s brdima derivata i drugih kockarskih obveznica koje nemaju bankarsku sekuritizaciju a svi počivaju na tim tržištima.

Kortunov zaključuje bodrenjem da bi „Rusija i Kina morale dosljedno tražiti zajedničko tlo s Washingtonom, i izbjegavati krize, bez davanja ustupaka glede načela“.

Drugi komentar *Xinhu(a)*-e napada „preveliko oslanjanje na monetarnu politiku“ i težište na „tržišta“ umjesto na „nacije“ – na uštrb političkih mjera čiji je cilj stvarni fizičko ekonomski rast na temelju tehnološke inovacije. „Kina će koristiti konferenciju za poticanje dijaloga između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju o potencijalu poticanja rasta putem reformi i inovacija“, objavljuje *Xinhua*.

Temelji ovakve nove financijske i ekonomske arhitekture veoma su dobro ukopani u sve većoj integraciji Euroazije, u suradnji *Euroazijske ekonomske unije*, *Šangajske organizacije za suradnju*, i ASEANa. Inicijativa Kine *Jedan pojas, jedna cesta* zasnovana na koncepciji *Euroazijskog kopnenog mosta* koju su izvorno razradili Lyndon i Helga LaRouche sredinom 1990.-ih, predstavlja načelo na kojem počiva ovaj euroazijski razvoj.

Na poslovnom forumu Kazahstan-Poljska u Varšavi u Poljskoj ovog utorka kazahstanski predsjednik Nursultan Nazarbajev pozvao je na trilateralni dogovor Rusije, Poljske i Kazahstana o izgradnji transportnog koridora preko kavkaskog područja kao još jednog dijela sveopćih euroazijskih transportno razvojnih koridora. Novo nastajuća suradnja Rusije, Turske, Irana i Indije, ubrzala je to prošlog tjedna nizom diplomatskih sastanaka, i ima slično težište, s koncentracijom na koridor *Sjever-Jug*, koji ide od Perzijskog zaljeva preko Rusije u Europu, s krakovima koji dosižu područja Crnog i Kaspijskog mora.

Ovakve „win-win“ ideje [svestrane koristi] zahtijevaju u cijelosti novu paradigmu razmišljanja – napuštanje starih, crknutih britanskih imperijalnih zamisli geopolitike pod geslom *podijeli pa zaposjedni*, zamisli koje su svijetu dale dva svjetska rata u jednom stoljeću i 50-godišnji *Hladni rat*.

U SADu i Europi nelikvidnost cjelokupnog financijskog i monetarnog sustava je toliko uznapredovala da je jedino preostalo rješenje hitna ponovna uspostava bankovne podjele prema *Glass-Steagalu* u SADu i donošenje sličnih zakona u Europi. To je tek prvi, ali prijeko potreban korak prema vrsti nove financijske i ekonomske arhitekture koju će Xi Jinping staviti na dnevni red u Hangžuu 4.-5. rujna.

23. kolovoz 2016.